

ნობელის პრემია 2020

ფიზიოლოგიაში/მედიცინაში

compound interest თარგმანი: ლაშა ხუციშვილი

ნობელის პრემია 2020 ფიზიოლოგიაში/მედიცინაში

ნობელის პრემიით ფიზიოლოგიაში/მედიცინაში 2020 წელს დაჯილდოვდნენ **ჰარვი ჯეი ალტერი, მაიკლ ჰაუტონი და ჩარლზ ემ რაისი** C ჰეპატიტის ვირუსის აღმოჩენისთვის.

ლვიძლი **ჰეპატიტის ვირუსი**

ჰეპატიტი ვირუსული დაავადებაა, რომელიც ღვიძლის ანთებით პროცესებს მოიცავს. არსებობს რამდენიმე ტიპის ჰეპატიტი - წლე-ვანდელი ნობელის პრემია გადაეცათ მკვლევარებს, რომლებმაც C ჰეპატიტის ვირუსი აღმოაჩინეს. სხვა ჰეპატიტის ვირუსების მსგავსად, როგორცაა B ტიპის, C ჰეპატიტი ხშირად მკურნალობას საჭიროებს. მას ციროზის გამოწვევა და ღვიძლის გათიშვა შეუძლია. დღესდღეობით მისი ვაქცინა ხელმისაწვდომი არაა.

ალტერი იკვლევდა ჰეპატიტის პაციენტებში, რომლებსაც სისხლი გადასხმული ჰქონდათ. ამ პაციენტების სისხლი როდესაც შიშვანებებს გადუსვს, თან ვადაჰყვას ეს დაავადებაც. მეცნიერმა აჩვენა, რომ ეს ჰეპატიტი სხვა ვირუსული ჰეპატიტებისგან განსხვავებული იყო.

ჰაუტონმა შიშვანზე სისხლიდან ახალი ვირუსის ღმზის ფრაგმენტების იდენტიფიცირება მოახდინა. პაციენტთა ანტისხეულების საშუალებით ვირუსული ცილების ანალიზი შეძლო და ეს ვირუსი კლასიფიცირდა, როგორც C ჰეპატიტი.

რაისმა შექმნა გენომოლოგიური ვერსია C ჰეპატიტის ვირუსისა და აჩვენა, რომ მას ჰეპატიტის გამომწვევა შეუძლო მიმანზეებში. ამით დამტკიცდა, რომ სწორედ C ჰეპატიტის ვირუსი იყო გამოწვევი ჰეპატიტისა, რომელიც სისხლის გადასხმას ახლდა თან.

კაგომაა ეს კვლევა მნიშვნელოვანი?

C ჰეპატიტის ვირუსის აღმოჩენამ საფუძველი ჩაუყარა მისი დეტექტირების ტესტების განვითარებას. ამით სისხლის გადასხმების შედეგად გამომწვეული დაავადება ჰეპატიტი შემცირდა მსოფლიოში. ამ კვლევამ, აგრეთვე, სათავე დაუდო ჰეპატიტის სანაღამდეგო ნაწილების გამოვლენას.

ნობელის პრემიის პრესა, ფიზიოლოგია/მედიცინა: <https://www.nobelprize.org/uploads/2020/10/press-medicine2020.pdf>

© 2020 Compound Interest/Andy Brunning – compoundchem.com | @compoundchem
Shared under a CC Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 licence. Permission to translate the content was granted by Andy Brunning. Translated by © Lasha Khutsishvili

CC BY NC ND

2020 წლის 5 ოქტომბერს ნობელის პრემია ფიზიოლოგია/მედიცინაში გადაეცათ ჰარვი ჯეი ალტერს, მაიკლ ჰაუტონს და ჩარლზ ემ რაისს „C ჰეპატიტის ვირუსის აღმოჩენისთვის“.

გრაფიკაზე წარმოდგენილია ძირითადი იდეა, რომელიც ამ გადაწყვეტილების უკან დგას. შეგიძლიათ [წაიკითხოთ ნობელის პრემიის პრესაში](#). უფრო [დეტალური განხილვა იხ. აქ](#).